

NAZWA I ADRES INWESTORA:

ZWIĄZEK MIAST I GMIN DORZECZA PARĘTY

ul. Szymanowskiego 17, 78-230 Karlino

JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW GOSPODARKI WODNEJ ROLNICTWA

„BIPROMEL” Sp. z o.o.

ul. Instalatorów 23, 02-237 Warszawa

NAZWA OBIEKTU BUDOWLANEGO:

Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych w Dorzeczu Paręty

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO:

XXVII

ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO:

**Województwo zachodniopomorskie, Powiat szczecinecki,
Gminy: Barwice i Grzmiąca**

JEDNOSTKA EWIDENCYJNA, OBRĘB, NR DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH:

Gmina Barwice, obręb 321502_4.0002 Barwice 02: 13

Gmina Grzmiąca, obręb 321505_2.0010 Kamionka: 29, 406/1, 406/2

STADIUM:

**INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA W PROCESIE BUDOWLANYM**

STANOWISKO:	IMIĘ I NAZWISKO:	SPECJALNOŚĆ:	NR UPRAWNIEŃ:	PODPIS:
Projektant	mgr inż. Michał Marszałek	wodno-melioracyjna inż. hydrotechniczna	Wa 90/92 MAZ/0006/PBH/17	
NR EGZEMPLARZA:	1	DATA OPRACOWANIA:	lipiec 2019	

Spis treści

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów.....	4
2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych – opis terenu inwestycji	5
3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi	6
4. Przewidywane zagrożenia, występujące podczas realizacji robót budowlanych (remontowych). Miejsce, rodzaj, skala oraz czas występowania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi	6
5. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych	9
6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek awarii	10
7. Uwagi końcowe.....	11

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów

Niniejsza „Informacja...” jest załącznikiem – integralną częścią dokumentacji technicznej dla zadania pn.: „Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych w dorzeczu Parsęty”. Potrzeba naświetlenia problemu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowlanym wynika z ogólnych „Przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, dotyczących wykonania prac w różnych gałęziach pracy (Art. 23 Kodeksu pracy – ustawa z dnia 26 czerwca 1974r. tekst jednolity Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks pracy Dz.U. 2016 poz. 1666).

Podstawę prawną stanowi Art. 20 i 21a ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane [Dz. U. z 2006 r. Nr 156 poz. 1118, z późniejszymi zmianami], w których zawarto ustalenia, że „...sporządzenie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego ...” należy do projektanta – Wykonawcy dokumentacji. Dalej, na podstawie istniejącej „ Informacji...” kierownik budowy (Wykonawca) opracowuje, PLAN BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA (BIOZ).

Zakres i forma prezentowanych poniżej materiałów dotyczących omawianej „Informacji” wynika z obowiązującego od 11 lipca 2003 r. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z dnia 10 lipca 2003 r. Dz. U. Nr 120 poz. 1126). Szczególnie z § tego Rozporządzenia, w którym podano wiążący układ (zawartość) „Informacji...”. Odnosi się ona do konkretnego rozwiązania technicznego wału i wynikających z niego, niezbędnych do wykonania robót, w ramach projektowanej inwestycji.

Głównym elementem tej „ Informacji...” jest część opisowa, w której przedstawia się:

- zakres robót projektowanego zamierzenia budowlanego,
- wskazanie istniejących elementów zagospodarowania rejonu projektowanego przedsięwzięcia, które mogą stworzyć zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi,
- wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń które mogą wystąpić podczas realizacji robót budowlanych (remontowych), określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich występowania,
- wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych,
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwu wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym środków zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek awarii i innych zagrożeń.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych – opis terenu inwestycji

Głównym zakładanym celem inwestycji jest likwidacja barier na przedmiotowej rzece i przywrócenie ciągłości wodnych korytarzy ekologicznych poprzez dostosowanie istniejących budowli hydrotechnicznych do ekologii migrujących ryb. Celem dodatkowym będzie stworzenie w wymienionym cieku miejsc sprzyjających tarłu ryb łososiowatych. Potencjalnymi tarliskami będą wykonane w cieku rampy i przyzmy żwirowe z zapleczem żwirowym dobranym właśnie pod kątem tarła ryb.

Projektowane prace będą miały punktowy charakter w kilkudziesięciu osobnych lokalizacjach znajdujących się na trzech oddzielnych rzekach.

W ramach projektu przewidziano następujące rodzaje działań technicznych:

- Wykonanie w korycie rzeki ramp narzutowych kamienno-żwirowych zlokalizowanych poniżej budowli stanowiących przeszkody. Rampy wykonane poniżej istniejących budowli będą podpiętrzać wodę na przeszkodzie powodując „jej zatopienie” co umożliwi migrację organizmów wodnych.
Jest to podstawowe działanie techniczne zastosowane w zdecydowanej większości budowli stanowiących przeszkody na przedmiotowej rzece. Rampy są też potencjalnymi tarliskami dla ryb łososiowatych.
- Wykonanie przyzm kamienno-żwirowych w korycie rzeki. Przyzmy takie mają konstrukcję bardzo zbliżoną do ramp, z tym że są znacznie mniejszych rozmiarów. Wysokość przyzm waha się w przedziale 15-20 cm. Przyzmy wykonywane będą w miejscach gdzie wymagane jest niewielkie podpiętrzenie wody oraz poniżej każdej rampy w celu jej stabilizacji. Przyzmy takie są też potencjalnymi tarliskami dla ryb łososiowatych. Wykonanie przyzm jest w większości przypadków uzupełnieniem działania podstawowego – wykonania ramp.
- Zasypywanie wyrw i wybojów powstałych w dnie cieków poniżej istniejących budowli. Wyrwy zasypane będą materiałem kamienno-żwirowym.
- Częściowy remont umocnień dennych wybranych budowli stanowiących przeszkodę z adaptacją do migracji ryb.
- Remont umocnień górnych wraz z adaptacją progów tych budowli do migracji ryb na wybranych budowlach wodnych.
- Rozbiórkę dwóch istniejącej budowli – przepustu ze stopniem i budowę w tej samej lokalizacji brodu oraz rozbiórkę i likwidację zniszczonej zastawki.
- Oczyszczenie i udrożnienie przepustów i przepławki

Wykonanie przewidzianych projektem prac pozwoli na likwidację barier w migracji ryb i innych organizmów wodnych oraz stworzenia potencjalnych tarlisk dla ryb łososiowatych na trzech dopływach rzeki Parsęty – rzece Gęsiej, Perznicy i Raduszy.

3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Głównymi elementami zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi jest koryto cieku stale wypełnionego wodą oraz naziemne i doziemne sieci techniczne. Na przedmiotowym terenie występują typowe sieci techniczne. Jednak w bezpośrednim sąsiedztwie występują , doziemne i napowietrzne sieci energetyczne, teletechniczne i wodno – kanalizacyjne oraz sieci gazowe.

4. Przewidywane zagrożenia, występujące podczas realizacji robót budowlanych (remontowych).

Miejsce, rodzaj, skala oraz czas występowania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Projektowana inwestycja, pod względem zakresu i rodzajów robót, jakie trzeba wykonać w celu jej zrealizowania, a także zastosowanego sprzętu technicznego, należy do stosunkowo prostych i łatwych w realizacji. Niezależnie od tego liczyć się trzeba z występowaniem, w całym procesie inwestycyjnym, z licznymi problemami i zagrożeniami, jakie mogą wystąpić podczas realizacji robót. Podczas wykonywania robót budowlanych na terenie wyposażonym w urządzenia techniczne, jeżeli będą one wykonywane bez przestrzegania przepisów BHP, istnieje groźba :

- porażenia prądem – linie energetyczne,
- rozerwanie linii telekomunikacyjnej,
- wypadku drogowego lub innych uszkodzeń ciała przy pracach w pobliżu dróg, pracach ziemnych, robotach karczunkowych, przewozie elementów betonowych, itd.

Zagrożenia są różnej skali i o różnym stopniu intensywności.

1. W czasie realizacji przedmiotowej inwestycji należy przestrzegać zasad i wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikających z ogólnych przepisów, a szczególnie z:
 - a) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 47/2003 poz. 401),
 - b) Rozporządzenia ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. 118/2001 poz. 1263).

Szczególnie niedopuszczalne jest:

- obsługiwanie maszyn roboczych bez urządzeń zabezpieczających lub sygnalizacyjnych wymaganych odpowiednimi przepisami,
- wykonywanie napraw i konserwowanie maszyn roboczych będących w ruchu,
- brak zapewnienia środków bezpieczeństwa przewidzianych w dokumentacji techniczno - ruchowej (instrukcji eksploatacji) podczas pracy maszyn, na drodze dojazdowej, w pobliżu budynków, przy wykonywaniu wykopów, skarpach cieku i rowów.

- składowanie materiałów pod liniami napowietrznymi
- 2. Odpowiedzialnym za przestrzeganie wymienionych w punkcie I wymogów jest kierownik budowy lub upoważniony przedstawiciel wykonawcy np. inżynier budowy.
- 3. W przypadku rażącego naruszenia w/w zasad, inspektor nadzoru inwestorskiego jest obowiązany, wpisem do dziennika budowy, egzekwować przestrzeganie wymogów wynikających z przytoczonych przepisów.
- 4. Ochrona własności publicznej i prywatnej :

Wykonawca odpowiada za ochronę własności publicznej i prywatnej. Roboty wykonawcze nie mogą powodować trwałych szkód na terenie przyległym do inwestycji. Czasowe zajęcie terenu w uzgodnieniu z właścicielem nie może ograniczać jego wartości użytkowej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, budowa winna być wyposażona w tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108 poz. 953 z dnia 26.06.2002)

Stosowanie zasad podanych niżej oraz pełna sprawność techniczna urządzeń i obiektów zabezpiecza przed zalaniem i podtopieniem tereny przyległe do wału a więc zabezpiecza interesy osób trzecich.

Ewentualne zagrożenia dla zdrowia ludzi wynikać będą z prowadzenia robót budowlanych, po ich zakończeniu wykonane w korycie prace nie będą stwarzały żadnych zagrożeń w tym zakresie.

Elementami zagospodarowania, które mogą stwarzać zagrożenie dla pracowników realizujących inwestycję, są urządzenia techniczne doziemne i nadziemne, takie jak: przewody wodociągowe oraz napowietrzna sieć energetyczna wraz z uziemieniem. Dodatkowym zagrożeniem dla zdrowia osób wykonujących roboty są prace wykonywane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego, stale wypełnionego wodą koryta cieku.

- 5. W projekcie przedstawiono występowanie zainwentaryzowanej infrastruktury technicznej, jednak możliwe jest występowanie infrastruktury nie zainwentaryzowanej. Zwraca się uwagę, że opisane lokalizacje mają charakter orientacyjny, dlatego też przed przystąpieniem do robót należy w terenie wyznaczyć dokładny ich przebieg, a roboty w miejscach kolizyjnych wykonywać ręcznie pod nadzorem służb eksploatujących te instalacje.
- 6. Należy zachować szczególną ostrożność przy wykonywaniu robót mechanicznych transportowych dowozu materiałów pod liniami średniego i wysokiego napięcia oraz w obrębie słupów energetycznych, zgodnie z aktualnymi, obowiązującymi przepisami PN-EN 50341-1 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1kV Część 1: Wymagania ogólne, Specyfikacje wspólne”;
PN-EN 50341-2-22 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1kV Część 2-22: Krajowe Warunki Normatywne (NNA) dla Polski (oparte na EN 50341-1:2012”,

Rozporządzenie Ministra Gospodarki wz dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 47/2003 poz. 401).

7. Należy przestrzegać następujące warunki prowadzenia robót :

- a. Wycinkę w granicach całego przedsięwzięcia, przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków.
- b. Prace w bliskim sąsiedztwie koryta cieku wykonywać poza okresami wysokich stanów zw. wody oraz poza okresami występowania kry lodowej.
- c. Prace w korycie rzeki prowadzić poza okresem migracji ryb na tarło w czasie trwania niskich stanów wody w ciekach.
- d. Roboty transportowe i budowlane, związane z wykonywaniem projektowanych robót, szczególnie te z użyciem sprzętu mechanicznego prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności.
- e. Roboty budowlane prowadzone w pobliżu funkcjonujących linii (dróg) komunikacyjnych powinny być odpowiednio oznaczone.
- f. Wszelkie prace wykonywać przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu, który zapewni zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed wyciekami płynów technicznych i paliw.
- g. Zaplecze budowy, bazę materiałową i paliwową oraz miejsca postojowe maszyn budowlanych należy zorganizować na terenie zabezpieczonym przed potencjalnym zanieczyszczeniem (w szczególności substancjami ropopochodnymi) środowiska gruntowo-wodnego.
- h. Teren inwestycji na etapie jej realizacji wyposażyć w środki do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych, przeszkolić pracowników do stosowania ww. środków. Zużyte środki do neutralizacji wycieków traktować jako substancje niebezpieczne. Prowadzić bieżący nadzór w zakresie występowania niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych, a w przypadku ich pojawienia się podjąć natychmiastowe działania zmierzające do usunięcia wycieków.
- i. Powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia odpady inne magazynować selektywnie w wyznaczonym miejscu.

Prace realizacyjne wykonać z zachowaniem i szczególną ochroną istniejących na terenie inwestycji rowów, zapewniających odpływ wód z terenu inwestycji.

Miejsce realizacji inwestycji powinno być oznakowane oraz zabezpieczone zgodnie z zasadami i wytycznymi organizacji placu budowy. Niezbędne jest zapewnienie środków bezpieczeństwa na drogach dojazdowych, w czasie zmian stanowiska roboczego, w pobliżu dróg, przy wykonywaniu prac dogęszczających.

Odpowiedzialnym za oznakowanie miejsca pracy ciężkich maszyn jest Kierownik budowy.

5. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Przed przystąpieniem do robót budowlanych i remontowych Kierownik budowy – odpowiedzialny za bezpieczeństwo i higienę zdrowia lub upoważniony przedstawiciel wykonawcy, np. Inżynier budowy, powinien przeprowadzić instruktaż pracowników wykonujących powierzony im zakres robót. Temat instruktażu dotyczy podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W instruktażu tym należy podać:

1. Informację ogólną o inwestycji z omówieniem zakresu robót związanych z realizacją zadania;
2. Podanie ogólnej charakterystyki – specyfiki prac szczególnie niebezpiecznych, określenie obowiązków pracowników, w zakresie przestrzegania zasad i wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikające z ogólnych przepisów, a także odnoszących się do robót specjalistycznych, jakie występują podczas realizacji całej inwestycji. W szczególności dotyczących eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 stycznia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych – Dz.U. 2017 poz. 134);

Zwrócić należy uwagę na przepisy ogólne tego Rozporządzenia.

3. Instruktaż szczegółowy, dotyczący przepisów wynika z treści cytowanego powyżej Rozporządzenia.
4. Podczas spotkania informacyjnego, zespołów realizujących projektowane przedsięwzięcia, podkreślić należy i przypomnieć obowiązki przestrzegania, przez obsługi (zespoły) maszyn specjalistycznych, zasady o dopuszczeniu do pracy tymi maszynami osób przeszkolonych. Kwalifikacje tych osób potwierdza się podczas egzaminu.

6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na przypadek awarii

A. Projektowana inwestycja, prowadzona powinna być poza okresem wezbrań przy niskich przepływach w ciekach w okresie niżówek.

B. Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót.

Do zaleceń i wymogów w tym zakresie należy zaliczyć:

- Zabezpieczenie terenu przed skażeniami. Pracujący ciężki sprzęt i maszyny muszą być sprawne technicznie (nie mogą wydzielać zbyt dużej ilości spalin, posiadać nieszczelności umożliwiające wycieki materiałów pędnych, smarów, oleju hydraulicznego, itp.);
- Ograniczenie liczby jednocześnie pracujących jednostek sprzętu w pobliżu zabudowań (poziom emisji hałasu). Dotyczy to posesji położonych w rejonie inwestycji jak też dróg dojazdowych do budowy;
- Zagospodarowanie i obsiew terenów rekultywowanych po wykonaniu prac (ewentualnie terenu rezerw ziemnych) w okresie agrotechnicznie optymalnym dla danego typu robót.

C. Ochrona własności publicznej i prywatnej.

Wykonawca robót ponosi odpowiedzialność za ochronę własności publicznej i prywatnej w czasie realizacji inwestycji. Prace wykonawcze nie mogą powodować trwałych szkód na terenie przyległym do inwestycji, a skutki czasowego zajęcia terenu (w uzgodnieniu z właścicielem) wpłynąć na zmniejszenie jego wartości użytkowej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 października 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 1775) w sprawie prowadzenia dziennika budowy, montażu i rozbiórki urządzeń tymczasowych, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, budowa (baza budowy) winna być wyposażona w tablicę informacyjną oraz tekst ogłoszenia zawierającego dane bezpieczeństwa i ochrony zdrowia odnoszące się do konkretnej inwestycji.

7. Uwagi końcowe

- a) Bezpieczne wykonanie robót jest możliwe przy przestrzeganiu przepisów BHP przez wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego. Dotyczy to robotników, operatorów sprzętu, a także nadzoru technicznego wszystkich szczebli.
- b) Mimo, że nie sygnalizowano występowania na obszarze objętym robotami niewybuchów, to jednak w razie ich napotkania podczas robót ziemnych należy bezwzględnie roboty wstrzymać, a o zaistniałym znalezisku zawiadomić policję.
- c) Roboty także należy wstrzymać w razie stwierdzenia istnienia przewodów, kabli itd. nie wykazanych w dokumentacji.
- d) Roboty ziemne należy wstrzymać w przypadku znalezisk archeologicznych, a o powyższym poinformować Inwestora.
- e) Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. z późniejszymi uzupełnieniami w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, budowa winna być wyposażona w tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.